

Expunere de motive

privind completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect completarea Legea nr. 273/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea expertizei medico-legale psihiatrice în cadrul evaluării persoanei care solicită atestarea ca adoptator.

Evaluarea prevăzută de art. 18 din Legea nr. 273/2004 nu include, în prezent, o expertiză medico-legală psihiatrică, respectiv un act specific domeniului medico-legal, cu valoare probatorie, apt să fundamenteze stabilirea capacității psihice de exercitare a responsabilităților parentale. Evaluarea psihologică realizată în prezent nu are caracter medico-legal și nu poate furniza un mijloc de probă cu valoare juridică echivalentă expertizei medico-legale.

Potrivit datelor oficiale publicate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, pentru anul 2024 au fost înregistrate peste 20.000 de cazuri confirmate de abuz, neglijare și exploatare a copilului. Aceste date evidențiază necesitatea consolidării mecanismelor preventive în cadrul procedurii adopției, inclusiv în situații în care deficiențele capacității parentale nu au fost identificate anterior, în condițiile în care adopția produce efecte juridice definitive și irevocabile.

Reglementarea se întemeiază pe dispozițiile art. 49 din Constituția României, republicată, privind protecția copilului.

Adopția reprezintă o procedură juridică supusă unor condiții legale stricte, stabilite în considerarea interesului superior al copilului. Aplicarea uniformă a acestor condiții tuturor persoanelor care solicită atestarea ca adoptator, în conformitate cu art. 16 din Constituție, asigură caracterul obiectiv și nediscriminatoriu al procedurii.

Prezenta inițiativă legislativă este în concordanță cu prevederile Convenția de la Haga din 1993 privind adopția internațională, ratificată prin Legea nr. 84/1994, care impune statelor obligația de a verifica adecvarea adoptatorilor, inclusiv din perspectiva stării de sănătate.

Reglementarea propusă instituie următoarele garanții:

- evaluarea vizează exclusiv impactul funcțional al stării de sănătate psihică asupra capacității de exercitare a responsabilităților parentale;
- dreptul persoanei evaluate la contraexpertiză;
- gratuitatea procedurii;
- protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679.

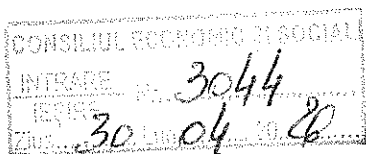
Costurile aferente efectuării expertizei medico-legale psihiatrice și a contraexpertizei se suportă din bugetul Ministerului Sănătății, în condițiile legii, cu respectarea prevederilor Legea nr. 500/2002. Impactul financiar estimat este limitat, având în vedere caracterul punctual al acestor expertize, și se încadrează în bugetul aprobat al instituțiilor competente.

Având în vedere aceste considerente, se propune adoptarea prezentului proiect de lege.

Deputat Raisa Enachi
Circumscripția electorală nr. 39, Vaslui

Propunere legislativă
privind completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției

Nr. crt.	Nume și Prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	VĂRGA MARIANA	Independenț	
2	VIDRA VLAD	S.O.S. RO	
3.	MATEI SERGIU-ZUCIAN	POT	
4	NICOAE DAN	POT	
5	PORUMBOLU GABRIELA	POT	
6.	VACENDIN RĂDUCEA	POT	
7	Ion Mirela	S.O.-S. RO	
8	GROFU DANIEL	POT	
9	AUDEI CSILLAG	POT	
10	TAĞET MADAMU LUCIANU	Independenț	
11	Corches Corbuto Ulvuc	POT	
12	GROZA CALIN FLORIN	POT	
13	CHIBIȚĂ RAZVAN-MIRELA	POT	
14	NAGY VASILE	S.O.S. RO	
15	PETREA BORIN SILVIU	PACE INSĂI RO	
16	FODOCA LIVIU FELIX	PACE	
17	VICTOR PONTA		
18	PAUL ȘTEFĂN	PACE	
19	PEIU ȘTEFAN	POT 7 RO	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege pentru completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 739 din 23 septembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după litera p) se introduce o nouă literă, lit. q), cu următorul cuprins:

q) expertiza medico-legală psihiatrică pentru evaluarea capacității parentale – expertiza medico-legală efectuată de instituții abilitate, în condițiile legii, pentru evaluarea capacității psihice a persoanei de a exercita responsabilitățile parentale.

2. După alineatul (1) al articolului 18 se introduc patru noi alineate, alin. (1¹) – (1⁴), cu următorul cuprins:

(1¹) În cadrul evaluării prevăzute la alin. (1), în situația în care specialiștii desemnați constată, în mod motivat, existența unor elemente obiective care necesită clarificarea capacității psihice de exercitare a responsabilităților parentale sau în cazul în care rezultatele evaluării nu sunt concludente, direcția generală de asistență socială și protecția copilului solicită, în condițiile legii, efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice.

(1²) Expertiza medico-legală psihiatrică prevăzută la alin. (1¹) evaluează exclusiv impactul funcțional al stării de sănătate psihică asupra capacității de exercitare a responsabilităților parentale.

(1³) Concluziile expertizei medico-legale psihiatrice sunt avute în vedere la întocmirea raportului final de evaluare.

(1⁴) Persoana evaluată are dreptul de a solicita o contraexpertiză, efectuată de o comisie distinctă din cadrul instituțiilor de medicină legală competente, în termen de 30 de zile de la data comunicării concluziilor.

3. După alineatul (3) al articolului 18 se introduc trei noi alineate, alin. (3¹) – (3³), cu următorul cuprins:

(3¹) Datele privind starea de sănătate obținute în cadrul expertizei medico-legale psihiatrice se prelucrează exclusiv în scopul procedurii de adopție, cu respectarea legislației în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

(3²) Expertiza medico-legală psihiatrică și contraexpertiza se efectuează gratuit pentru persoana evaluată.

(3^a) Costurile aferente efectuării expertizei medico-legale psihiatrice și contraexpertizei se suportă din bugetul Ministerului Sănătății, în condițiile legii.

Art. II. – Dispoziții tranzitorii

În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă, prin hotărâre, modificarea și completarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției.

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.